

Žena, braniteljica i nositeljica vjere kroz rat i mir

Uvod i motivacija – intervju sa Sanjom Majcan, dragovoljkom Domovinskog rata
Možete li nam reći nešto o sebi – gdje ste odrasli i što vas je motiviralo da se uključite u obranu Domovine?

Rođena sam u Zagrebu, gdje sam odrasla i gdje živim i danas, u zagrebačkoj Dubravi. Završila sam srednju školu za laboratorijskog tehničara, no nikada nisam radila u struci jer je za to radno mjesto bilo potrebno fakultetsko obrazovanje. Roditelji su me odgajali u hrvatskom, katoličkom i domoljubnom duhu, te sam se kretala u takvom okruženju. Logičan slijed bio je da se stavim na branik obrane Domovine. Dodatni motiv bila je i prijateljica s fakulteta – obje smo napustile fakultet i krenule u nepoznato.

Što je za vas značilo donijeti odluku da uzmete oružje i stanete na prvu crtu bojišnice?

Žene u to vrijeme nisu bile vojni obveznici, stoga smo dragovoljno odlučile otići na prve crte bojišnice, bez obzira na to gdje se nalazile. Znale smo da je potrebna i naša pomoć u obrani Domovine, ma što god radile.

Iskustva iz Domovinskog rata

Kako je izgledao vaš prvi dan na ratištu? Jeste li osjećali strah, hrabrost, zbunjenost?

Otišle smo po noći u Gospić, u vojarnu, a potom su nas rasporedili u selo Ornice, na najistureniji položaj prema četničkim uporištima u okruženju. Od njih smo bili toliko blizu da smo si dovikivali poruke, pjevali domoljubne pjesme i provocirali ih, kao što su i oni nama uzvraćali. U selu je bio artiljerijski štab, dok je artiljerija bila razmještena po okolici. Nismo

imali mnogo artiljerijskog oruđa, a od osobnog naoružanja uglavnom tzv. tandare, dok kasnije nismo dobili automatske puške.

Taj prvi dan (noć) bio je zbunjujući jer smo prvi put bile u Lici i nismo znale što znači granatiranje koje se dogodilo dok smo bile u vojarni. Strah je bio normalan, ali je s vremenom nestao, pa smo po zvuku znale odrediti što i kamo pada. Bitke su bile svakodnevne – od prve jutarnje kave do kasnih noćnih sati.

Na tom položaju bila sam 6–7 mjeseci. Bilo je mnogo ranjenih suboraca, nažalost i poginulih. Tada sam bila pripadnica 19. satnije HOS-a, a 15. 1. 1992., na Dan međunarodnog priznanja Hrvatske, službeno smo prešli u 118. brigadu HV-a pod zapovjedništvom generala Mirka Norca.

Kako je to biti žena na prvoj crti bojišnice – jeste li se morale dvostruko dokazivati među suborcima?

Žena–braniteljica imala je isti status kao i muškarci, osim što smo kao žene često prale suđe (ha-ha). Nije bilo dvostrukog dokazivanja. Nakon rata upisala sam fakultet na Policijskoj akademiji, no život me odveo u organizaciju statista i glumaca u filmovima, reklamama i serijama. Život žene braniteljice nije zaboravljen – dogodila se ljubav, brak i djeca.

Jeste li osjetili stigmatizaciju kao žena u ratu – bilo od strane suboraca, društva ili institucija?

U ratu stigmatizacije nije bilo, ali kasnije su počeli zdravstveni problemi i pravne borbe oko statusa HRVI-a i mirovine. Imala sam problema, poniženja i dokazivanja onoga što sam već prošla, što je dodatno pogoršalo moje stanje.

Možete li podijeliti neki tužan trenutak koji vam je ostao urezan u pamćenje?

Jedan od najtežih trenutaka bilo je ranjavanje moje prijateljice i suborkinje Valentine... dalje ne bih više o tome. Boli i traje do danas.

A neki lijep trenutak – usprkos ratu, možda jedan koji vam vraća vjeru u ljude i smisao borbe?

Bilo je mnogo lijepih trenutaka – zajedništvo, međusobno poštovanje i spremnost dati život jedan za drugoga. Posebno pamtim odlazak po blagoslovljene krunice u Senj, koje smo podijelili suborcima.

Duhovna i osobna obnova

Nakon rata, okrenuli ste se vjeri i izradi krunica. Kako vam je vjera pomogla u nošenju s posljedicama rata?

Prvo sam izrađivala narukvice, a zatim krunice. To me opušta i povezuje s vjerom koju nosim od djetinjstva. Mnoge krunice podijelim, a tko želi – donira nešto, čime malo poboljšam mizernu mirovinu.

Vaše krunice često se opisuju kao „oružje mira“. Što vam znači kada vidite da ih nose drugi branitelji?

Vjera u Boga i molitva vodile su nas u Domovinskom ratu. Izrada i molitva krunica i danas su mi nit vodilja u borbi protiv bolesti. Sretna sam kad vidim suborce s krunicom oko vrata – i u ratu nam je to davalo snagu.

Kako je nastala vaša povezanost s projektom „Golub mira“ i koje poruke šaljete kroz tu platformu?

Upoznala sam Tonija, mladog domoljuba s inovativnim pristupom. Odlučila sam ga podržati jer sam shvatila da se o podršci mladima puno priča, a malo radi. Sudjelovala sam u snimanju kao kameraman i suvoditeljica, savjetnica, te sam mu prenijela svoja ratna iskustva i povezala ga s važnim ljudima.

Šaljemo poruke zajedništva, međugeneracijske suradnje, vjere u Krista i ljubavi prema

Hrvatskoj. Toni je razvio emisiju „Odabrani“ s gostima veteranima, publicistima, književnicima, povjesničarima i drugima čije srce kuca za pravdu i Hrvatsku.

Stanje društva i branitelja danas

Kako gledate na položaj hrvatskih braniteljica danas – jesu li zaboravljene, poštovane ili zloupotrijebljene u političke svrhe?

Danas su branitelji na margini društva – zaboravljeni, odbačeni, a sjećaju ih se samo oni koji trebaju političke poene. Zaslužujemo puno više.

Što mislite o položaju žena braniteljica u današnjem društvu – jesu li priznate kao ravnopravne sudionice obrane Hrvatske?

Braniteljice su u društvu jednako poštovane, ali i ponižene kao i njihova braća iz Domovinskog rata.

Završna pitanja

Što biste poručili mladima koji danas često nemaju pravu sliku o Domovinskom ratu?

Držite se osnovnih načela: vjera u Boga, ljubav i Domovina – za Hrvatsku i Isusa Krista protiv komunista. Učite hrvatsku povijest od stoljeća sedmog i pazite koje autore čitate.

Postoji li neka osoba iz tog vremena koju nikada nećete zaboraviti i zašto?

Moja heroína Valentina – od prvog dana rata, naš odnos bio je poput sestrinskog. To se ne zaboravlja.

Kako biste voljeli da vas se jednog dana pamti – kao braniteljicu, umjetnicu, ženu vjere ili sve to zajedno?

Jednostavno – sve zajedno!

Osobna anegdota

Jednom smo se vraćali s položaja prema Ornicama u kampanjoli koju je vozio suborac Riba. Na mostu, prekrivenom vodom, vozilo je počelo tonuti. Osjetila sam ledenu vodu u čizmama, a Riba i Debela Berta izvukli su me jer su bili viši od mene. Mokri smo išli kroz minska polja prema bazi. Htjela sam se skinuti jer me obuzela vrućina (vanjska temperatura bila je –25 °C), no nisu mi dali. Kad smo stigli, stavili su mi noge u lavor s hladnom vodom, a ja sam vrištala misleći da je vrela. To me spasilo od težih ozeblina. Kasnije smo se tome danima smijali, a i danas tu priču prepričavamo.

AUTOR ČLANKA: DRAŽEN ŠEMOVČAN

VRIJEME OBJAVE: 11.08.2025. 10:39:00sati

LINK <https://portal.braniteljski-forum.com/blog/vijesti/zena-braniteljica-i-nositeljica-vjere-kroz-rat-i-mir>

ZNAKOVA (BEZ RAZMAKA): 5694

KARTICA: 3